

**УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ – КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ У ПРИЗРЕНУ – ЛЕПОСТАВИЋУ**

СЕМИНАРСКИ РАД

Предмет: Здравствена нега и заштита детета

Тема: Развој детета од прве до треће године

Ментор:

Проф. др Невенка Зрнзевић

Студент:

Драгана Стојковић

Ранилуг, 2020.

САДРЖАЈ

УВОД	1
1. РАЗВОЈ ДЕТЕТА ОД ПРВЕ ДО ТРЕЋЕ ГОДИНЕ	2
1.1. Узраст до 18 месеци	2
1.2. Улога одраслог у развоју моторичких способности код деце узраста до 18 месеци	3
1.2. Игре и активности узраста до 18 месеци	4
1.3. Узраст од 18 до 24 месеца	6
1.3.1 Улога одраслог у развоју моторичких способности код деце узраста од 18 до 24 месеца	7
1.4. Игре и активности узраста од 18 до 24 месеца.....	7
ЗАКЉУЧАК.....	12
ЛИТЕРАТУРА.....	13

УВОД

У првим месецима дечјег живота одрасли треба, поред намиривања физиолошких потреба да задовоље природне развојне потребе детета за покретом. У процесу неге, у делу времена када је дете будно, треба пажљивим и нежним додиром, топлим, благим речима, одговарајућом музиком изазвати код детета осмех, гукање и живахне покрете. Важно је створити услове за извођење моторичких активности, бирати место извођења: кревет, пулт, топли под, струњача, затворени или отворени простор – тераса, двориште, ставити детету на располагање различите предмете и играчке у циљу обogaћивања моторичких способности. Кад временски услови дозвољавају вежбе се треба изводити на отвореном простору, у дворишту или поред отвореног прозора. Извођење моторичких игара и активности на свежем ваздуху јеча дечји организам, убрзава и побољшава промет материја, побољшава варење, повећава апетит и повољно утиче на добар сан и на имунитет детета.

Избор активности треба вршити тако да се функционалне способности свих органа равномерно развијају, јер се само тако подиже општа функционална способност дечијег организма, правилно држање тела при кретању и мировању, уочавање и отклањање првих неправилности како оне не би прерасле у телесне деформитете.

Моторичке способности могу се схватити као функционалне структуре, које се активирају када је потребно обавити одређен моторни задатак. Брзина је способност кретања од једне до друге тачке у кратком времену. Координација је способност усклађивања телесних покрета у простору и времену. Равнотежа савлађује дејство Земљине тежине. Снага је способност за ефикасно коришћење мишића. Покретљивост је способност извођења покрета великог распона. Прецизност је способност за тачно усмеравање кретања. Имамо различите моделе кретања и карактеристична кретања која се јављају на различитим ступњевима развоја кретања: модели кретања у лежећем ставу при рођењу – рефлекси, модели усправног кретања – дизање главе и др (2 месеца) ., модели кретања при стајању – љуљање, равнотежа и др.

1. РАЗВОЈ ДЕТЕТА ОД ПРВЕ ДО ТРЕЋЕ ГОДИНЕ

1.1. Узраст до 18 месеци

Код тек рођеног детета јасно можемо разликовати неке специфичне рефлексе и спонтане, углавном некоординисане, покрете различитих делова тела (бацакање удова, покрети целог тела, итд.). У другом месецу живота одојче још нема вољну контролу покрета. У овом периоду када одојче положимо на трбух оно подиже главу, може да покреће главу на лево или на десно и интензивно покреће руке и ноге. Одређеним редоследом одвија се координација покрета, контрола се успоставља од главе ка доњим удовима и од средине ка периферији тела. У овом периоду одојче делимично управља мишићима који покрећу очне јабучице па могу да усмере поглед ка особама и предметима. Касније управља мишићима врата, а затим покрети руку, што им омогућава да их привуку устима. Сам процес успостављања контроле покрета тупа одвија се потепено све до краја осмог месеца. Развој радње дохватања има следећи ток: док леже на леђима у другом и трећем месецу, дете изводи неусмерене покрете руку када гледа неки предмет, у четвртм месецу пажљиво посматра неки предмет и чини покрете који још не досежу предмет, у петом месецу обе руке приближавају предмету и додирују га, у шестом и седмом месецу предмет се успешно дохвата, манипулише њиме, у седмом месецу може га преместити из једне у другу руку. Сви ови покрети дохватања до краја осмог месеца у почетку су незграпни и непрецизни.

У осмом месецу покушава да се подигне из седећег у стојећи положај, тежећи да тај положај задржи. Нека одојчад почињу самостално да пузе, траже да им се дода лопта да би оно бацило, са одраслима размењује покрете давања и примања и показује интересовање за нове предмете.

Са девет месеци дете може да заузме седећи положај, да стоји ако га држимо испод пазуха, са десет месеци само може да се извуче у клечећи положаја када напуни годину дана може да се извуче у стојећи положај, да краће време стоји на једној нози, да се спусти из стојећег у седећи положај, да хода кад га придржавамо. У периоду од 8-12 месеци довршава се развој процеса досезања (дохватања и хватања).

У узрасту од 12-18 месеци развој контроле покрета тела иде у правцу главе ка доњим удовима и доводи до моторних понашања која су специфична за човека, стајање и усправно ходање. У овом периоду најважнија активност усмерена је ка савладавању ходања и покушава самостално да је реализује. Уз стрпљење и велику пажњу, одрасли треба да подстичу активности одојчета и да сваки покушај похвале. Свака нова активност детета у моторној и интелектуалној сфери треба да наиђе на разумевање одраслих, иако се не слажу са њом, не треба да реагују на начин који би уплашио дете.

Око 15 месеца покрети дохватања су зрели и почињу да се користе за манипулацију и у практичне сврхе (при храњењу), а са 18 месеци се изводи аутоматизовано и са лакоћом. Хватање предмета врши се врховима прстију, дете зида прве куле од коцака, окреће странице сликовница, држи кашику и користи је при храњењу, држи оловку и повлачи је по папиру. итд.

1.2. Улога одраслог у развоју моторичких способности код деце узраста до 18 месеци

Васпитањем и негом деце у овом периоду њиховог развоја баве се родитељи, тј. дететова породица. Прву годину, од рођења па до напуњене прве године, зовемо раздобље бебе. Прве четири недеље живота додатно дефинишемо и зовемо период новорођенчета. Новорођенче се прилагођава за живот изван материце и у том периоду је веома осетљиво и потпуно зависи од бриге и неге родитеља. Први месеци јесу период упознавања и прилагођавања породице на новог члана. То је веома леп и емотиван, али уз то и веома напоран период. Не препоручује се полазак детета у јаслице пре навршених мин. 6 месеци.

Поред намиривања физиолошких потреба у првим месецима дечјих живота, одрасли треба да обрате пажњу и на покрете детета. и омогуће му упражњавање оних покрета за које је дете зрело. са децом до три месеца треба што чешће и дуже разговарати изазивајући код њих гукање и живахне покрете. Одрасли у току дана узимаће бебу у наручје наслањајући је на своје груди, придржавати је обема рукама за леђа, водећи рачуна да покрети буду благи и нежни. У овом периоду дете има велику потребу за усправљањем у седећи положај и зато му треба помоћи. Све новонастале моторне активности не трају дуго, како не би дошло до непотребног оптерећења и треба да буду прилагођене индивидуалним могућностима детета.

Дете које седи треба да буде окружено одговарајућим играчкама (звечке, мање лутке и играчке са ликовима животиња и слика), одговарајућим удобним простором, подршком и сигурношћу од стране одраслих. У овом периоду пажњу детета привлаче предмети као што су звечке различитих облика, боја и звукова, звончићи, шарене мараме, траке, балони које треба стављати на дохват руке, како би дете могло да их додирује и разгледа. Није само довољно детету обезбедити играчке за процес хватања већ је и битно показати довољно стрпљење да дете само заврши процес хватања. Када је дете у узрасту од 8-12 месеци, родитељи треба да обезбеде довољно простора и слободе које су детету потребни за извођење разноврсних покрета (пузање, превртање, стајање и ходање уз придржавање).

Посебно задовољство за дете представља сам процес храњења и учествовање у истом при коме може да држи флашицу, шољу док пије, узима кашику и покушава да једе. Одрасли треба да подрже потребу детета за манипулацијом са прибором за јело (чинијом, тањиром, кашиком, поклопцем).

На узрасту од 12-18 месеци деца се много крећу па је неопходно обезбедити адекватне услове. Она тада сама пузе и придржавају се за нешто, ходају гурајући колица испред себе, пењу се и ходају самостално. Ходање постаје главни облик активности код деце која су почела самостално да ходају тако да одрасли треба да омогуће деци да ходају по тазличитим површинама (по трави, по шљунку, узаним стазама травњака не прелазећи њихове границе). Деца која добро ходају највише су заузета ношењем, вучењем и гурањем предмета у кутију, поновним вађењем и размештањима.

Треба им омогућити листање ликовница, показивање и разгледање слика као и цепкање и гужвање хартије, сакупљање исцепкане хартије и мрвица. Поновно пресицање и сакупљање ствари омогућава разноврсне покрете

1.2. Игре и активности узраста до 18 месеци

У овом старосном добу деци треба омогућити такозване превентивне и подстицајне активности. Превентивне активности усмерене су ка уравнотеженом, складном развоју мишићно-коштаног система, јачању вратног дела кичме и раменог појаса, карличног дела и ногу, као и спречавање деформација, отклањање недостатака, развитак брзине, спретности и координације. Подстицајне активности усмерене су ка развоју спонтаних активности и задовољавању развојних потреба детета за покретом, развоју fine моторике (додиривање, хватање), развоју сложених моторичких радњи (устајање, седење, ходање, пузање).

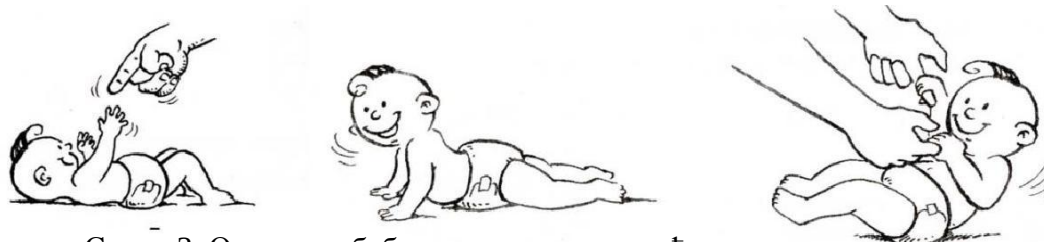
1. Активности и игре у лежећем положају

- када је дете постављено да лежи на стомаку подстичемо га да подигне главу, показујемо му играчку, пружамо му руке, зveckамо и слика, затим, можемо га подстицати да се ослони на руке и подигне.

Слика 1. Активности и игре у лежећем положају

- Активности и игре у лежећем положају треба му лагано подизати ножице, пружамо му кажипрст или играчку да би подигло руке, ако нас ухвати за кажипрст треба их благо подићи.
- омогућити му да се окреће на стомаку и на леђима, прво уз нашу помоћ а касније и самосталн

Слика 3. Окретање бебе на стомаку и на леђима

2. Почети локомоције (премештања у простору)

- четвороношко ходање до одређене играчке или до оног ко га позове, четвороношко ходање по некој површини и између предмета.

Слика 4. Премештања у простору

3. Ходање

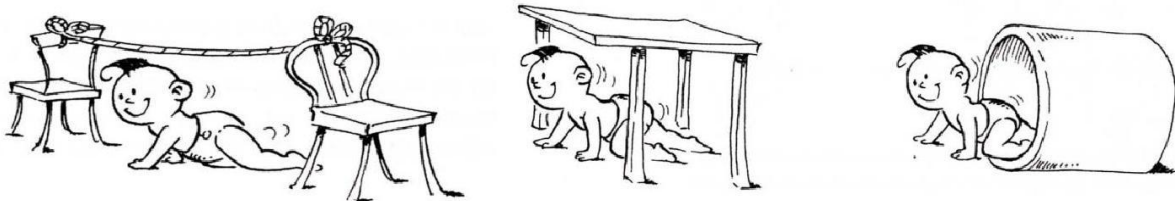
- ходање уз придржавање за креветиће, столове, столице, оградице, самостално ходање уз помоћ колица, дете се подстиче на самостално ходање позивањем са краћег растојања, што је дете стабилније то је растојање дуже.
- детету можемо задати задатак да нам донесе неки предмет или исти врати на место.
- ходање са променом смера,
- ходање између препрека на неравној површини.

Слика 5. Ходање

4. Провлачење

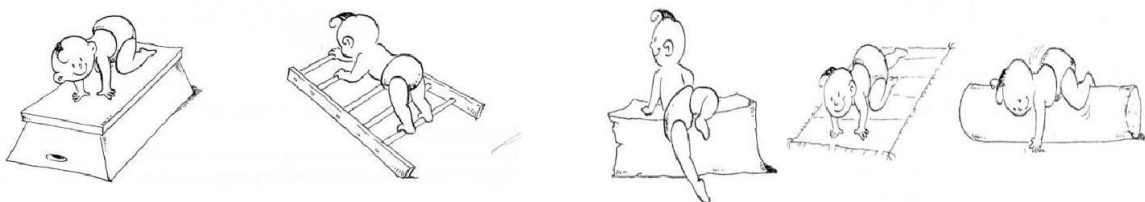
- провлачење испод делова намештаја, -провлачење кроз туел и испод канапа,

Слика 6. Провлачење

5. Пењање и силажење

- прелазак преко инпровизованог ваљка од ћебета или неких других материјала
- пењање на нижу клупици или силажење

Слика 7. Пењање и силажење

6. Игре лоптом

- игра лоптом у седећем положају, -игра лоптом док је јури четвороношке,
- да подигне и баци лопту

- да баци лопту на одређено место и у одређену посуду, мрежу, корпу,
- да подигне лопту изнад главе.

Слика 9..Подизање лопте изнад главе.

1.3. Узраст од 18 до 24 месеца

Овај период карактерише наставак развоја контроле усправног положаја и покрета из усправног положаја. У овом периоду деца самостално ходају и чине то скоро непрекидно са краћим паузама за одмор (час застану, час чучну, час седну) испољавајући при томе радост и задовољство због сопствене активности.

Самостално стајање је већ аутоматизовано око 20 месеца, дете може да стоји на једној нози, може се сагнути из стојећег положаја, узети предмет са пода и поново усправити. Корак је стабилан одређене дужине, ширина између стопала је око 5 центиметара, а приликом хода дете може да окреће главу да би нешто видело. Ходе уз степенице а при силаску прибегава дете прибегаву пузењу. У овом периоду дете почиње и да трчи чак и да скакуће ако се придржава за обе руке. Моторика руку се развија све више, дете спретније дохвата и удаљеније предмете, може да баца предмете, да пуни посуду коцкама, да окреће странице књиге, да помаже при облачењу одеће.

Интересовање за бацање и котрљање је све веће, па је неопходно обезбедити лопте, обруче сунђерасте играчке и Слика Деца, такође много воле сипање и преливање па за ту сврху треба обезбедити воду или неки други материјал (песак). Радозналост омогућава им да освајају самостално простор

1.3.1 Улога одраслог у развоју моторичких способности код деце узраста од 18 до 24 месеца

Веома је важно да одрасли у овом развојном периоду своју децу подржавају у радости при ходању, обезбеде довољно простора у соби, тераси или дворишту, тако да се задовоље потребе детета за кретањем и могућност да савлађују препреке приликом кретања. Игручке и предмети које дете радо носи треба да је ту на дохват руке, затим предмете погодне за вучење и пењање.

У овом периоду деца се радо играју предметима који могу да се смештају и размештају, стварима за преоблачење. Укључивањем одраслог у слободну игру детета омогућава да игра буде разноврснија, а дете задовољније. За време заједничких активности одрасли треба да подстичу дете, да га охрабре, помилују, похвале и умиљатим речима унесу радост у игру.

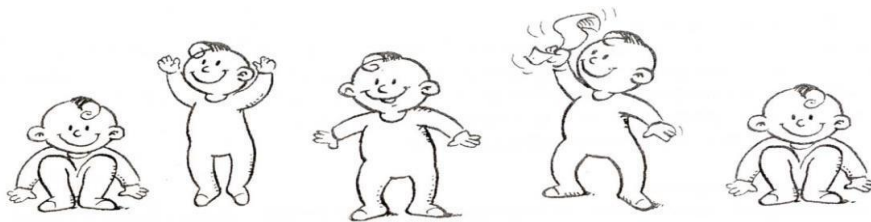
1.4. Игре и активности узраста од 18 до 24 месеца

На овом узрасту деца самосталну ходају и чине то скоро непрекидно са краћим паузама за одмор. Могу савладавати препреке као што су степенице, узвишице, провлачење кроз узане пролазе, ходање око великих предмета, по узаном тепиху, ходање по површини која се угиба испод њих (јастуци, душеци). Деца радо носе различите предмете на све могуће начине, у једној или у обе руке, на глави, испод пазуха и истовремено се играју њима стављајући један предмет у други, ударајући један о друге, звоне, куцају и слика. Могу предмете преносити у кутијама различитих димензија. Са децом треба упражњавати активности сипања и пресипања воде, активности дувања мехура од сапунице и хватање истог, хватање баченог авиона од папира и слика. Као и код предходног и код овог имамо превентивне и подстицајне активности. Код превентивних треба омогућити уравнотежен и складан развој мишићно-коштаног система (јачање раменог појаса и осетљивих делова кичменог стуба, вратни и лумбални део, леђну и стомачну мускулатуру, мишиће руку и ногу), спречавање деформитета, отклањање недостатака, развој брзине, спретности и координације.

Подстицајне активности треба да утичу на развој руку, развој и усавршавање сложених моторичких радњи (брзо и полако ходање, ходање између препрека, ходање по узаној површини, развијање способности одржавања равнотеже, развијање способности оријентације).

Пригодне игре за овај узрастни период су следеће:

1. Подизањем руку показујемо деци како су велика, а када чучнемо како су мала, а она покушавају да то понове.

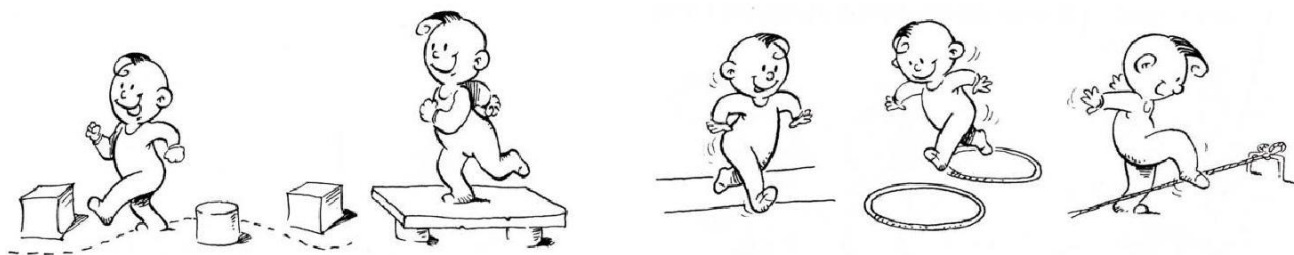

Слика 10. Моторика руку

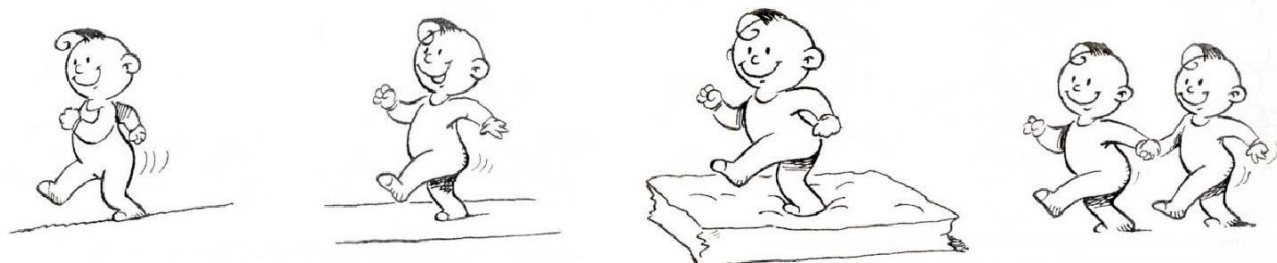
- 2.Раширених руку показују колико некога воле, 3.Подижући једну руку показују како беру воће, 4.Кад чучну показују како чупкају траву,
- 5.Лежећи на стомаку рукама oponашају покрете пливања, 6.Ходање по обележеној линији или између две линије, 7.Ходање по мекој површини
- 8.Ходање између предмета
- 9.Ходање и прескакање две линије, улазак и излазак из обруча 10.Трчање до вас или за лоптом
- 12.Пењање и скакање 13.Скупљање плодова 14.Пролазак кроз тунел и Слика

Слика 11.Лежећи на стомаку рукама oponашају покрете пливања,

Слика 12 Ходање између предмета

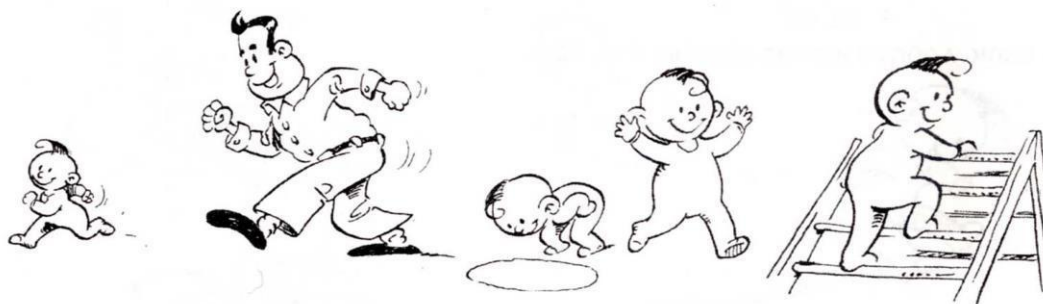

Слика 13. Ходање по обележеној линији или између две линије

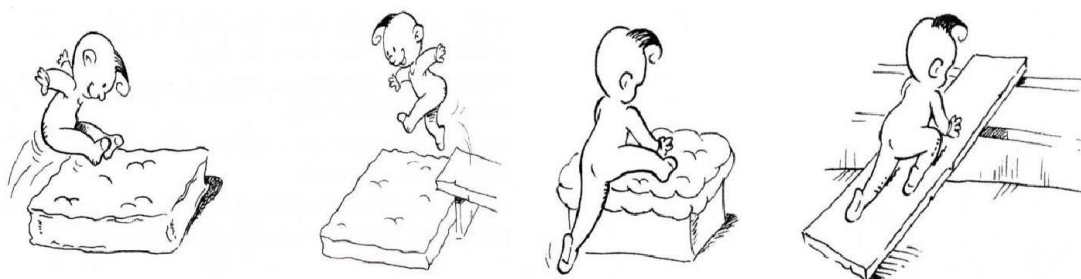

Слика 14. Активности са лоптом

11.Играње лоптом

Слика 15. Активности у дворишту

Слика 16. Пењање и скакање

Слика 17. Скупљање плодова и пролазак кроз тунел

У овом периоду деца су веома мотивисана за креативне игре. Покушава да изгради неки предмет од коцки, воли да се игра лоптом и да сам усмерава њено кретање. Многе предмете из окружења правилно употребљавају, привлаче столице, пењу се на исте да би дохватили одређен предмет који им је био недостижан. Кроз игру способно је да решава низ нових проблема насталих у просторној организацији и распореду играчака.

Кроз свакодневно узимање хране, одржавања хигијене, игру дете овог старосног доба, упознаје просторије, установе и постепено се оријентише у њима. Сестра васпитач треба да омогући деци да доживе простор, да могу да трче кроз просторије, да се не тискају и гурају у узаном купатилу, да се пењу и силазе низ степенице, да доживе разлику у висини и ширини и Слика Живот деце не треба ограничити на затворен простор јер се тако јер се тиме знатно умањује утицај природне средине.

Треба омогућити деци да се сретну и са неком животињом (пас, мачка, птица, лептир, буба, риба) Кроз заједничку бригу о тим животињама омогућити деци да доживе да су неке животиње топле и имају меко крзно, да животиње једу различите врсте хране.

Скуства стечена кроз посматрање и учествовање у активностима одраслих, дете преноси на план игре различитим предметима: посудама, креветима за лутке, колицима за лутке, аутомобилима и Слика

1.5. Узраст од 24 до 36 месеци

На овом узрасту деца су стално у покрету, много ходају, трче, пењу се, скачу. Њихове игре састоје се често од различитих покрета који се стално мењају, час пузе четвороношке подражавајући неку животињу, час се пењу на нешто само да би са истог скочили, час трче за лоптом, колицима, обручем или једни за другима.

Лопта је и даље омиљена и пожељна играчка, која се сада користи на различите начине: котрља по поду, трави, стази, нагнутој дасци, низ тобоган, бацање мањих лоптица у даљ, пребацивање преко пречке, бацање или убацивање у кутију, бацање и хватање у паровима, трчање за њом да би се поново бацила уз смех и радост.

За разлику од ранијих узраста, деца у узрасту између 24 - 36 месеца, у игру уносе

допунску радњу која захтева сложене и координиране покрете, уредност, потребу да се често обађају одраслима, а појављује се и нов начин употребе играчака (враћање коцки у кутију, деца их ређају настојећи да их све сместе, обрађајући се истовремено сестри васпитачу за помоћ врађајући коцке, лоптице).

Игра песком и водом је такође веома интересантна, За игру у песку треба обезбедити довољну количину пескараспоређеног на два-три места, која су близу једна дргом, како би се избегло окупљање деце на једном месту а истовремено омогућило сестри васпитачу да их надгледа све.

Деца овог узраста често чине ритмичке покрете, покушавају и воле да играју, да ударају ногама у ритму, да ходају уз музику и изводе различите покрете са предметима (заставице, траке, цвеће) усклађујући их са ритмом.

На овом узрасту деца су већ стекла навике одржавања хигијене уз ослањање на способност разумевањашто је уједно и основа за усвајање правилног и позитивног односу према здрављу за каснији период.

У овом старосном периоду, одрасли треба да обезбеде довољно места на отвореном и затвореном простору за разне дечје игре и активности, да би деца могла међусобно се не ометајући.

У овом периоду деца су у сталном покрету, много ходају, трче, пењу се, скачу, час пузе четвороношке, имитирају неку животињу (пса, мачку), пењу се на нешто само да би са истог скочили, воле и упражњавају игру савладавања препрека и то комбинују са савладавањем веома различитих и занимљивим препрекама.

Радо упражњаваку ходање по шљунку и трчање по ниској и високој трави, стрминама, узбрдицама и низбрдицама, снегу, леду, блату., ходање по правој линији, затегнутом канапу као и ходање са заустављањем и променом правца кретања,

Лопта се користи на различите начине, котрља по поду, трави, стази, нагнутој дасци или низ тообоган,. Деца радо бацају и каменчиће, лоптице од папира, затим их сакупљају да би могли поново да их баце.Значајно место заузимају и игре на снегу, прављење Снешка, разних узвишења и ходање стазама. Деца овог старосног узраста често изводе ритмичке покрете, могу да играју, да ногама прате ритам, ходају уз музику и изводе различите покрете са предметима усклађујући их са ритмом.

И овде, код овог старосног узраста, треба обратити пажњу на превентивне активности којима се утиче на складан развој свих делова мишићно-скелетног система, на јачање кичменог стуба, раменог појаса, руку, јачање леђне и стомачне мускулатуре.Треба се обратити пажња на истезање свих делова тела, на покретљивост зглобова, на правилно држање тела при мировању и кретању, на брзину, спретност и координацију покрета и тиме избегли многи деформитети у каснијем развоју детета.

Подстицајним активностима директно се утиче на координацију локомоторног система руку и ногу, на прецизну (фину) моторику, на усавршавање хватања, котрљања, бацања, подизања једном или са обе руке.Стварају се услови за развој прецизности, тачности, развијања пажње и самосталности.

ЗАКЉУЧАК

Моторичко понашање деце је представљено целокупном моторичком активношћу коју деца могу да изведу у игри, спортским и рекреативним активностима, у многим свакодневним активностима код куће самостално или код најранијег узраста уз помоћ старијег. Оно зависи од разних компоненти али најпре од развоја моторичких способности и развоја моторичких навика.

То се применом одговарајућих вежби и активности може директно утицати на њихово отклањање. Избор активности треба вршити тако да се функционалне способности свих органа равномерно развијају, јер се само тако подиже општа функционална способност дечијег организма, правилно држање тела при кретању и мировању, уочавање и отклањање првих неправилности како оне не би прерасле у телесне деформитете.

Важно је створити услове за извођење моторичких активности, бирати место извођења: кревет, пулт, топли под, струњача, затворени или отворени простор – тераса, двориште, ставити детету на располагање различите предмете и играчке у циљу обогаћивања моторичких способности. Кад временски услови дозвољавају вежбе се треба изводити на отвореном простору, у дворишту или поред отвореног прозора. Извођење моторичких игара и активности на свежем ваздуху јеча дечји организам, убрзава и побољшава промет материја, побољшава варење, повећава апетит и повољно утиче на добар сан и на имунитет детета.

ЛИТЕРАТУРА

1. Ајзенберг, А. (2001). *Шта да очекујете у првој години*. Београд: Креативни центар.
2. Жиропађа, Љ. (2007). *Развојна психологија*. Београд: Чигоја штампа.
3. Лазовић, Ј. (2009). *Васпитање и нега деце*. Пожаревац: Медицинска школа.
4. Станојловић, Д. (2012). *Здравствена нега деце*. Приручник за студенте струковних студија за образовање васпитача јасличког узраста. Вршац: Педагошки факултет.
5. Шаин, М. и сарадници (2012). *Корак по корак - васпитање деце до три године*. Београд: Креативни центар.

Проф. др Невенка Зрнзевић

РАЗВОЈНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ДЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА (3 до 5 година)

Студент: Јелена Јакшић

УВОД

Чак и када су деца са 3, 4 или 5 година још увек нејака и тада им је потребно створити доста услова за физичку активност, како због здравља тако због изградње способности и вештина. У овом узрасту деца су презаузета развијањем телесних и моторичких способности – уче како да користе мишиће ногу, руку и тупа како би трчали, скакали, гађали, хватали и шутирали. Такође раде и на развоју финих моторичких способности, али оне се развијају касније за разлику од грубих.

Фина моторика је веома значајна за писање што представља довољан разлог да се обрати пажња на развијање те вештине и код куће, много пре поласка у школу. Могуће је понудити деци бројне активности: цртање, бојење, сецкање, лепљење, превлачење... Оне доприносе јачању мишића шаке, њене спретности, развијању координације између ока и руке, развоју опажања и концентрације што је неопходно за савладавање вештине писања. Временом, покрети руке детета постају сигурнији.

РАСТ И РАЗВОЈ

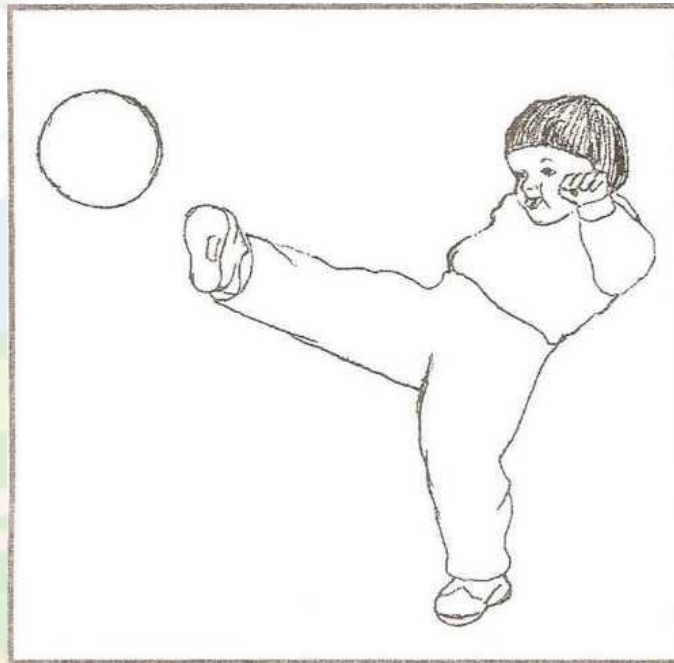
Деца и узрасту око друге године почињу да се међусобно значајно разликују у тежини и висини и зато не треба да узалуд вршите поређења свог детета и његових вршњака. „Све док је присутан индивидуални ток раста детета, нема разлога за забринутост“.

Од 3. до 5. године

Мада од периода када је проходило дете не дели пуно времена, оно ће постајати све независније и, у исто време, изражавати све већу потребу да буде у друштву својих вршњака. Ово је најбољи период за евентуални полазак детета у обданиште где се пружају велике могућности да оно покаже све своје особине и где ће имати праву прилику да искаже социјализацију личности.

Када „страшна“ друга година дефинитивно прође, почиње период у коме ће доминирати фантазија и безгранична маштовитост. Или, како је међу неким народима називају, „чаробна“ трећа година.

У наредне две године дете ће сазревати у свим сферама, укључујући и потпуну контролу над својим сфинктерима (мокрење). Почеће све више да води рачуна о свом телу. Како је већ овладао и има пуну контролу над жељеним покретима, сада је потпуно спремно да се упусти у осмишљавање и организовање игре, па чак и да учествује у неким облицима спортске забаве.

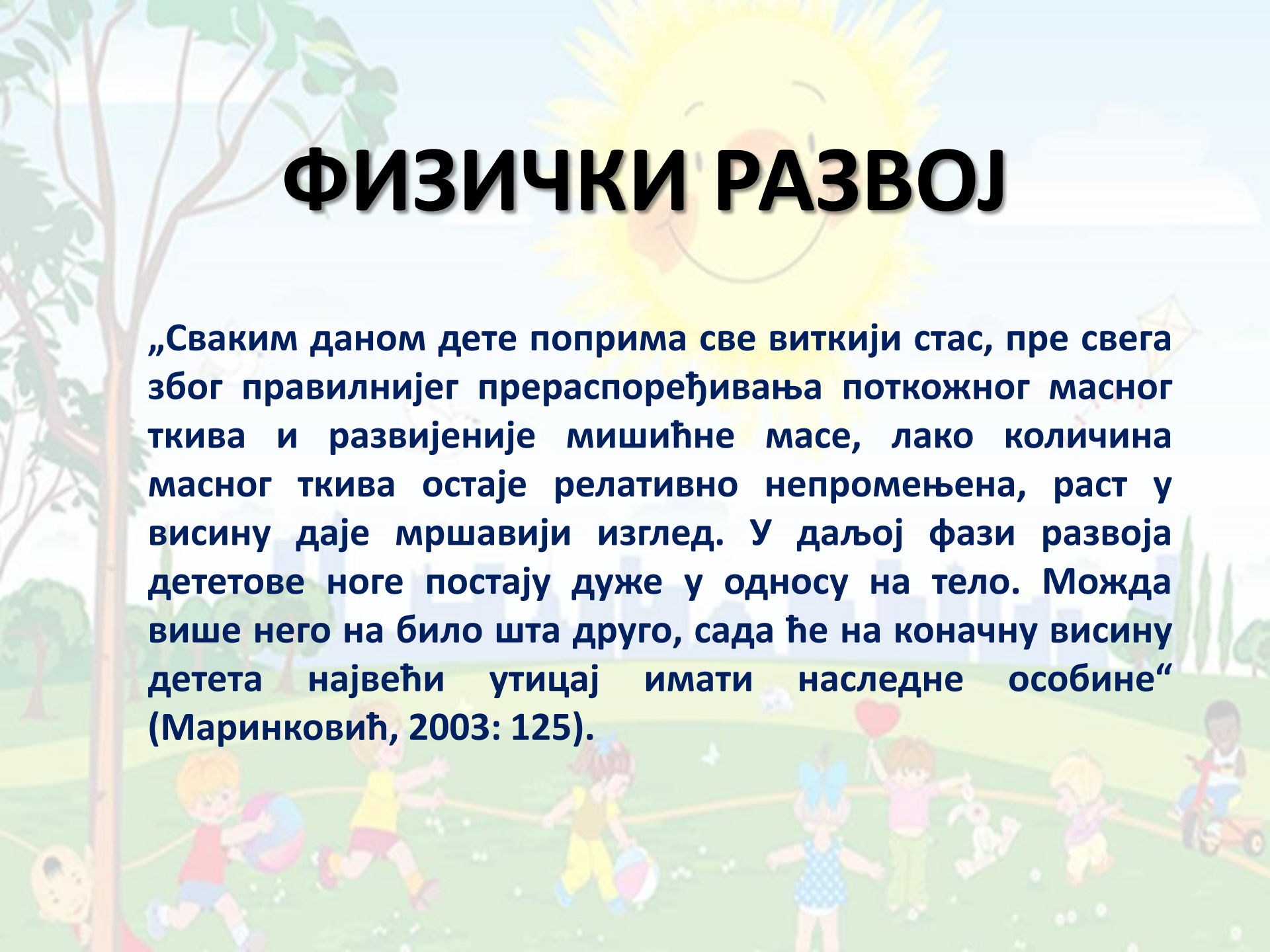
Са петим рођенданом дете је потпуно спремно да се за извесно време одвоји од родитеља и да брине о себи. Тада још и сазнаје шта значи пријатељство, не само у кући, него и ван ње.

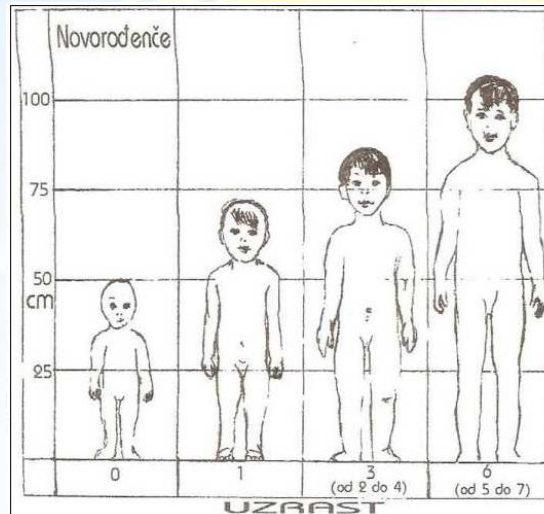

У овом периоду поткожно масно ткиво карактеристично за бебе потпуно се губи, а мишићна структура све више долази до изражаја. Дете својим изгледом и стасом личи на праву девојчицу или дечака.

ФИЗИЧКИ РАЗВОЈ

„Сваким даном дете поприма све виткији стас, пре свега због правилнијег прераспоређивања поткожног масног ткива и развијеније мишићне масе, лако количина масног ткива остаје релативно непромењена, раст у висину даје мршавији изглед. У даљој фази развоја дететове ноге постају дуже у односу на тело. Можда више него на било шта друго, сада ће на коначну висину детета највећи утицај имати наследне особине“ (Маринковић, 2003: 125).

Од друге до четврте године настоје период несразмере између раста и тежине, па је дете склоније гојењу него расту. После тога успоставија се равнотежа.

Узраст	Висина у cm	Тежина у gr
трећа година	96	14.500
четврта година	103	16.500
пета година	109	19.700

МОТОРНИ РАЗВОЈ

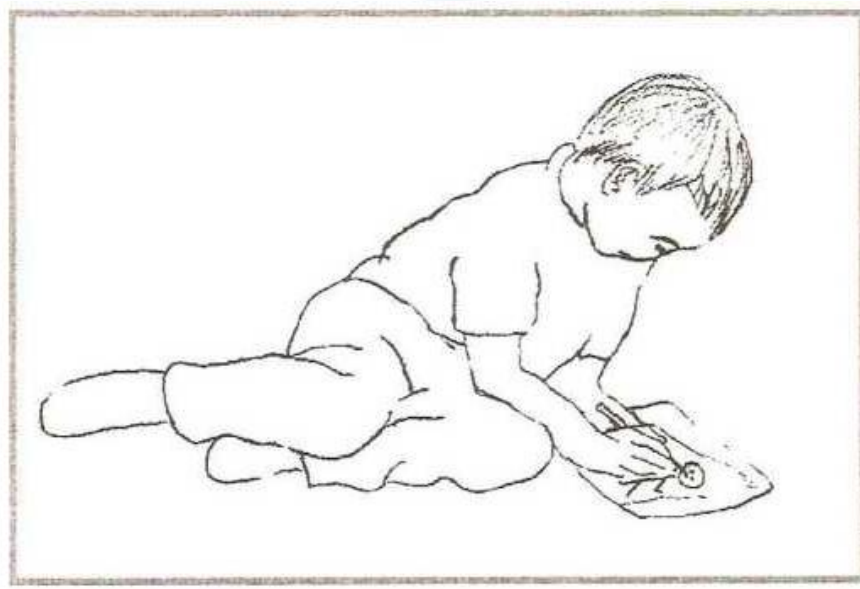
У трећој години дете има пуну контролу над способностима стајања, ходања и скакања. Покрети су гипки, веома је спретно, без обзира да ли се креће унапред или уназад, горе или доле када су степенице у питању. Док хода, рамена су му благо забачена уназад, при чему стомак више није поглоћен као пре. Сада стомочић прекривају мишићи, па дете приликом ходања има усправније држање.

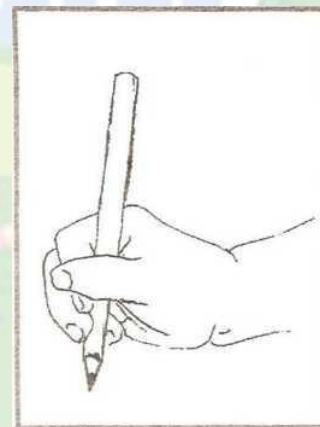
Хоџајући, оно прави равномерне покрете, по принципу пете па прсти. Кораци су исте дужине и ширине, а брзина хоџања је равномерна. Без икаквих проблема, са великим задовољством и лакоћом вози трицикл.

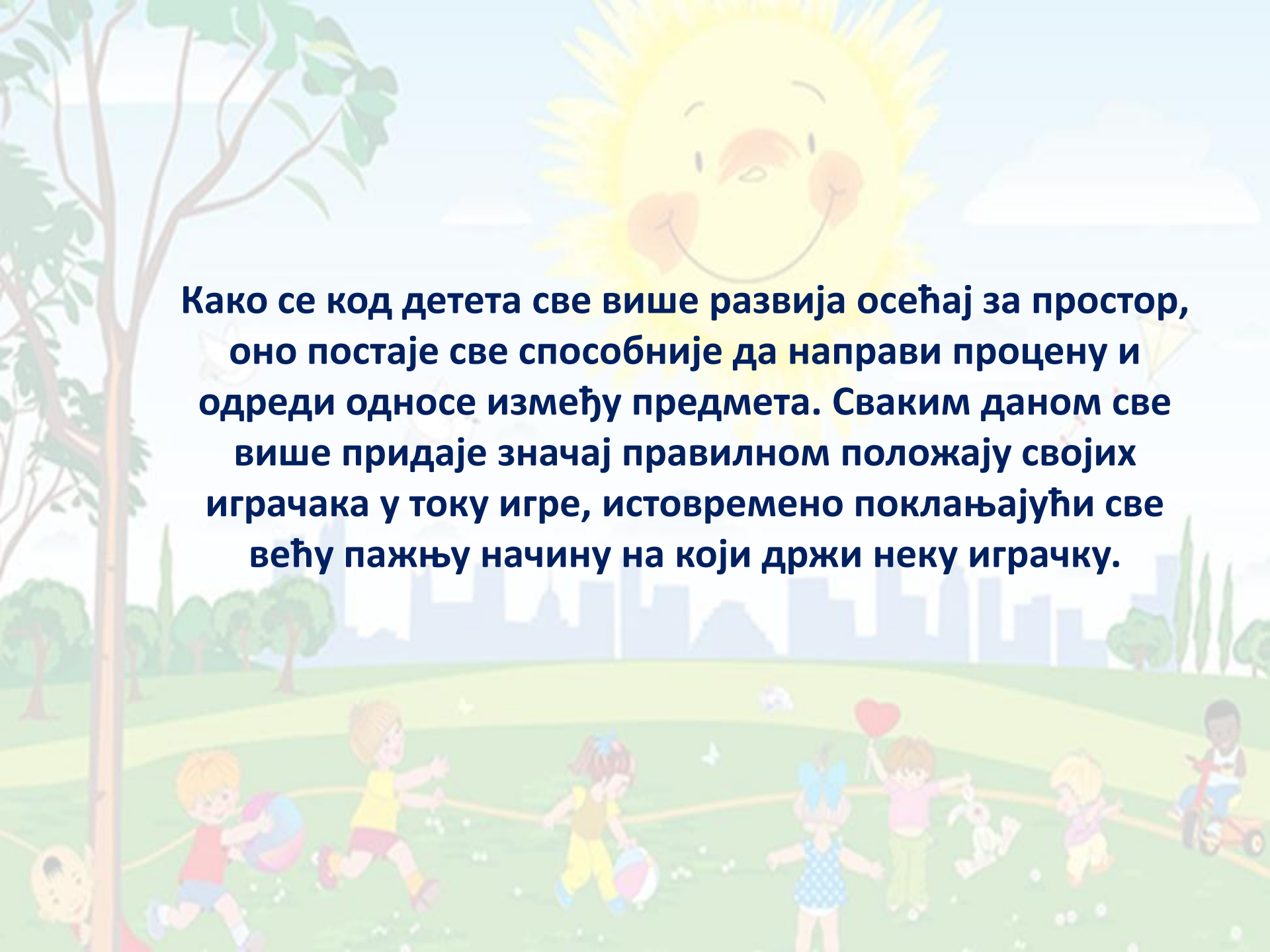

Сасвим је прихватљиво да дете у овом узрасту оставите да се само игра у својој соби (Самостална игра детета, приказано на слици). Пажња и повећана забринутост треба да буду присутни када се у близини вашег детета налазе друга деца, опасни предмети или саобраћај.

Код детета у трећој години развија се потпуна контрола над мишићима и оно постаје све способније да овлада великим бројем прецизних покрета руку и прстију. Дете је сада у стању да сваки свој прст покрене појединачно или заједно, што му омогућавати да приликом узимања оловке у руку користи само палчић и прсте на једној руци (слика 5) онако како то раде одрасли, а не целу шаку како је то радило донедавно покушавајући да прецрта круг или коцку.

Како се код детета све више развија осећај за простор, оно постаје све способније да направи процену и одреди односе између предмета. Сваким даном све више придаје значај правилном положају својих играчака у току игре, истовремено поклањајући све већу пажњу начину на који држи неку играчку.

Оваква повећана осетљивост и контрола омогућавају да дете буде способно да наслаже девет, па и више коцки једну на другу. Оно се сада врло лепо самостално храни, а способно је и да са две руке држи бокал и из њега пресипа у чашу (слика). Такође, у стању је да само себе обуче деловима одеће који немају дугмад, мада временом успева да увуче дугме у рупицу и тако га закопча.

Од четврте до пете године

У овом узрасту дете је потпуно способно да одржава равнотежу и има координацију покрета као одрасла особа. Ако своје дете посматрате док трчи, запазићете да су му кораци крупни, равномерни и сигурни и да се при томе користи рукама којима замахује. Сада се већ пење и силази низ степенице без придржавања, стоји на једној нози дуже од десет секунди и само стоји на врховима својих прстију.

Док црта, са много више пажње користи своје руке, при чему прво доноси одлуку шта че да нацрта, па тек онда почиње. Сада црта човека са главом, телом и ликом, па тако могу да се запазе и очи и нос и уста. Рекли би смо да је овде најважније то што дете црта своју слику човека.

ЗАКЉУЧАК

Деца од 3. до 5. године имају координацију покрета која је доста побољшана, сувишни покрети су у знатној мери елиминисани, запажа се уопште стабилност и сигурност у моторици. Посебно је карактеристично за овај период да аутоматизација покрета почиње све више да добија своје место у развоју моторике и да се сваким даном усавршава. То се нарочито примећује у разним облицима трчања, пењања, бацања и др.

Хвала на пажњи!

Предмет: Здравствена нега и заштита детета

Тема: Тест за проверу знања

Смер: Васпитач у предшколским установама

Предавач: Проф.др Невенка Зрничевић

Датум: 19.01.2021

ЗДРАВСТВЕНА НЕГА И ЗАШТИТА ДЕТЕТА

1. Аномалије код детета у току развоја у утроби мајке могу настати као последица којих фактора ?
.....
.....
2. Поред генетских фактора срчане мане код новорођенчади могу изазвати разни фактори из спољашње средине, који?
.....
.....
3. Породица има веома важну улогу у васпитању и одрастању деце. О породици која је нарушена постоје разне изреке, а Лав Николајевич Толстој је рекао следеће?
.....
.....
4. Антенатална заштита мајке и детета односи се на заштиту:
Представља скуп мера које се спроводе у циљу:
.....
.....
5. Под интраутериним развојем плода подразумева се време од?
Интраутерини развој дели се на:
.....
.....
6. Проблеми у првом триместру трудноће настају под утицајем **ендогених** (наследних) чинилаца
.....
и под утицајем **егзогених** (спољашњих) фактора. Набројати:
.....
.....
7. Које бебе се сматрају за недоношчад, дати основне карактеристике таквих беба и како их неговати:
.....
.....
8. Шта узрокује преурањени порођај?
.....
.....
9. Најчешће инфективне болести деце предшколског узраста су?
.....
Најчешћа паразитарна обољења код деце предшколског узраста су?
.....
10. Најчешћи симптоми вирусних осипа су?
.....
.....
11. Узрочник рубеоле је?, који се преноси:

Симптоми су:.....
Зашто је важно вакцинисати децу против рубеоле?

12. Морбили (мале богиње) могу изазвати следеће компликације:
Која се терапија примењује код малих богиња?

13. ММР је вакцина која садржи три компоненте (подвакцине), против којих болести?
Да бисмо постигли колективни имунитет, неопходно је?

14. Који је значај спавања?
Дете од 3-4 године спава:, са шест година око:, са 12 година:,
и одрастао човек: ?
Недовољан сан доприноси?

15. Најчешће повреде код деце су:

16. Узрочници опекотина код деце могу бити?
Опекотине могу да се поделе на три групе, набројати и како се свака од њих манифестује?
1)
2)
3)

17. Опасности које вребају децу у кући и ван ње?

18. Санирање лошег држања тела важно је?
Најосетљивија места на којима најчешће долази до поремећаја у држању тела су?
Према врсти узрочника разликујемо следеће деформације?

19. Најчешћи деформитети на кичменом стубу су?
Најчешћи деформитети на грудном кошу?
Најчешћи деформитети на ногама?
Шта је рахитис?

20. Зашто је важна правилна исхрана деце у предшколском узрасту?
По приоритету каква је заступљеност намирница у пирамиди исхране?
Којих се правила треба придржавати како би успостави правилан однос деце према храни?